

MMO – zdravotní ukazatele

Vybrané demografické ukazatele a ukazatele zdravotního stavu v letech 2005 až 2009 (srovnání Ostrava, MSK a ČR) – vše zdroj ÚZIS

Počet živě narozených na 1000 obyvatel

	2005	2006	2007	2008	2009
MS kraj	9,73	9,91	10,70	10,72	10,60
ČR	9,99	10,31	11,10	11,46	11,28
Ostrava	10,52	10,47	10,87	11,17	10,75

SDR celkem - muži

	2005	2006	2007	2008	2009
MS kraj	1 165,0	1 125,1	1 096,3	1 096,1	1 080,9
ČR	1 076,6	1 024,1	991,2	966,5	962,5
Ostrava	1 184,2	1 116,4	1 115,8	1 073,0	1 074,9

SDR na nemoci dýchacích cest - muži

	2005	2006	2007	2008	2009
MS kraj	74,9	62,2	67,3	59,3	72,0
ČR	65,8	60,3	59,4	58,1	63,0
Ostrava	83,9	76,9	65,6	54,6	61,1

SDR na nemoci oběhové soustavy - muži

	2005	2006	2007	2008	2009
MS kraj	569,8	538,2	509,9	502,6	492,4
ČR	508,0	477,8	453,7	437,1	436,0
Ostrava	576,6	497,3	518,2	472,7	490,2

SDR na novotvary - muži

	2005	2006	2007	2008	2009
MS kraj	299,1	298,4	286,3	296,5	281,7
ČR	296,7	286,8	277,5	272,8	268,9
Ostrava	293,7	313,6	294,5	301,3	278,9

SDR na zhoub. novotvary plic u mužů (C33 + C34)

	2005	2006	2007	2008	2009
MS kraj	81,0	71,7	77,5	67,8	67,4
ČR	77,1	73,8	71,3	67,6	67,0
Ostrava	77,6	73,4	74,7	73,3	68,5

SDR celkem ženy

	2005	2006	2007	2008	2009
MS kraj	689,3	646,6	617,3	614,7	620,4
ČR	657,2	613,2	595,4	576,7	576,5
Ostrava	718,8	656,8	654,7	622,6	618,9

SDR na nem. dých. s. - ženy

	2005	2006	2007	2008	2009
MS kraj	29,6	24,2	28,0	26,6	32,1
ČR	33,4	30,3	29,3	28,6	30,9
Ostrava	.	.	28,8	27,0	34,3

SDR na nemoci oběhové soustavy - ženy

	2005	2006	2007	2008	2009
MS kraj	380,4	348,6	326,0	319,7	319,9
ČR	351,0	318,2	306,8	292,3	296,2
Ostrava	368,7	329,5	333,3	307,5	296,4

SDR na ZN plic - dg C 33,34 - evr. stand. - ženy

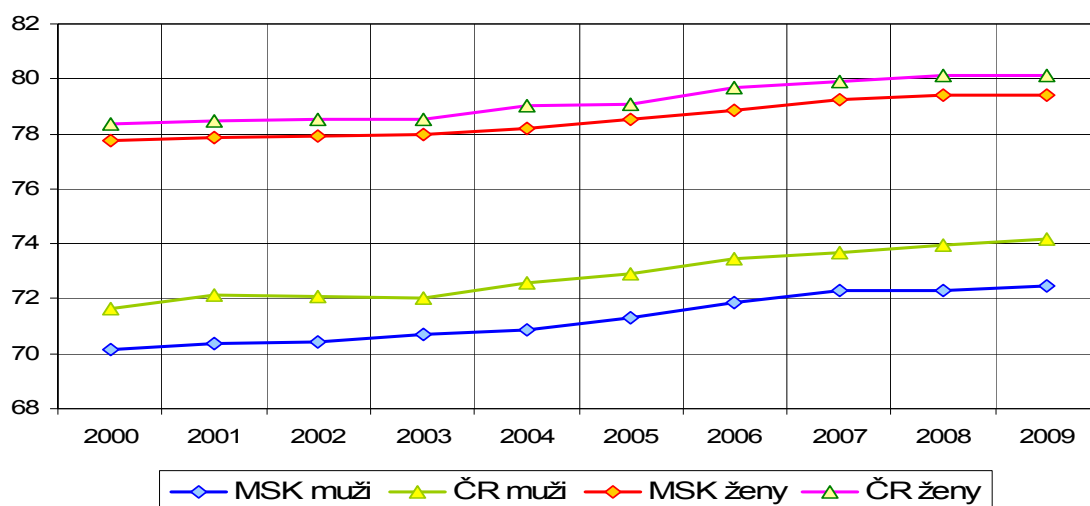
	2005	2006	2007	2008	2009
MS kraj	15,9	19,2	16,8	18,0	-
ČR	18,8	19,7	19,1	19,3	-
Ostrava	24,5	21,9	22,8	17,3	-

Standardizovaná úmrtnost (SDR) – teoretická intenzita úmrtnosti (na 100 000 osob) reálné populace s určitým věkově specifickým profilem úmrtnosti za předpokladu věkové struktury populace odpovídající tzv. Evropskému standardu. Počítáno metodou přímé standardizace.

Střední délka života při narození – zdroj ÚZIS

Střední délka života - střední hodnota počtu let zbývajících do smrti x-letému člověku za předpokladu zachování úmrtnosti z období výpočtu (při narození x=0), střední délka života se za kraje počítá za období dvou let (předchozí a uvedený).

Střední délka života při narození

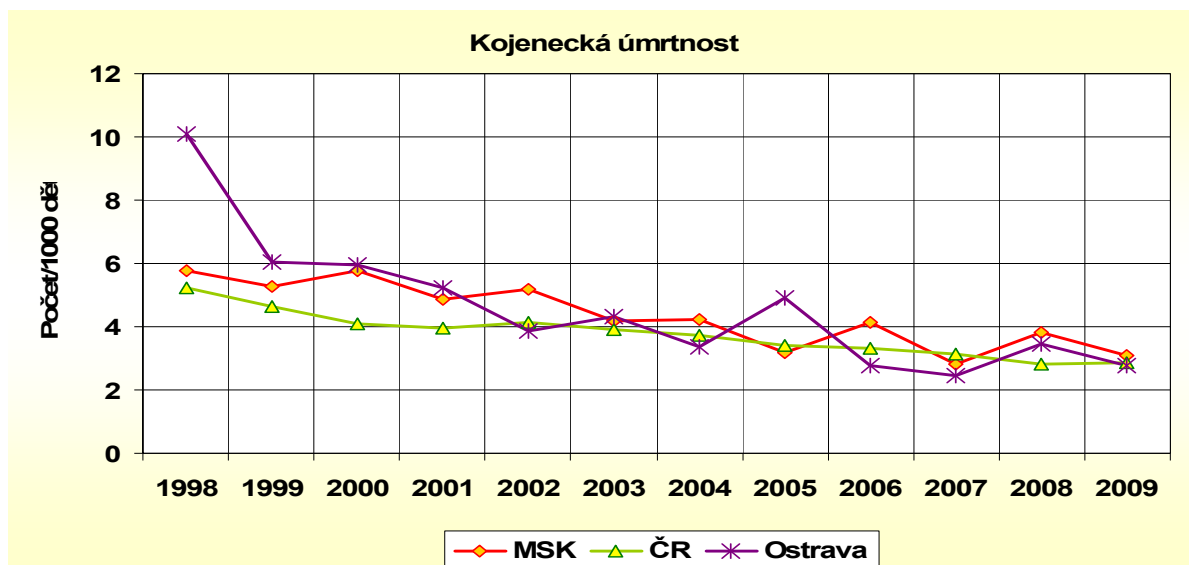

Střední délka života při narození - Ostrava

Roky	Muži	Ženy
2008	72	78,8
2009	72,3	79

Kojenecká úmrtnost – zdroj ÚZIS

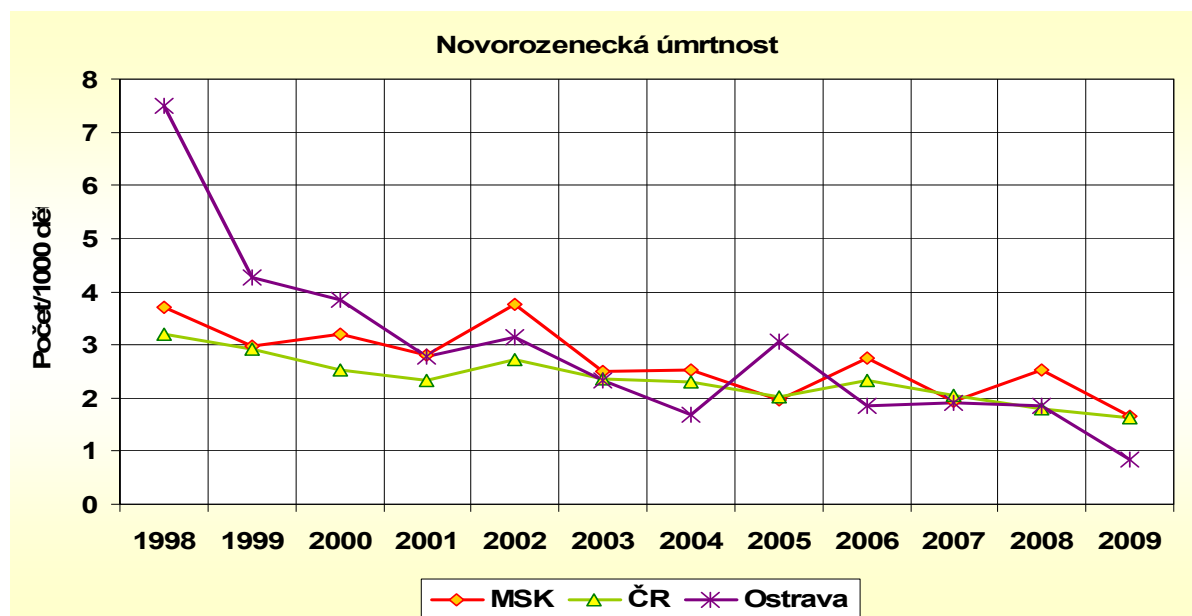
Kojenecká úmrtnost = počet zemřelých do 1 roku věku připadající na 1 000 dětí živě narozených.

	MSK	ČR	Ostrava
1998	5,76	5,21	10,1
1999	5,26	4,62	6,06
2000	5,76	4,10	5,94
2001	4,85	3,97	5,21
2002	5,16	4,15	3,85
2003	4,16	3,90	4,3
2004	4,23	3,74	3,4
2005	3,20	3,40	4,9
2006	4,12	3,33	2,8
2007	2,84	3,14	2,5
2008	3,81	2,83	3,5
2009	3,10	2,88	2,8

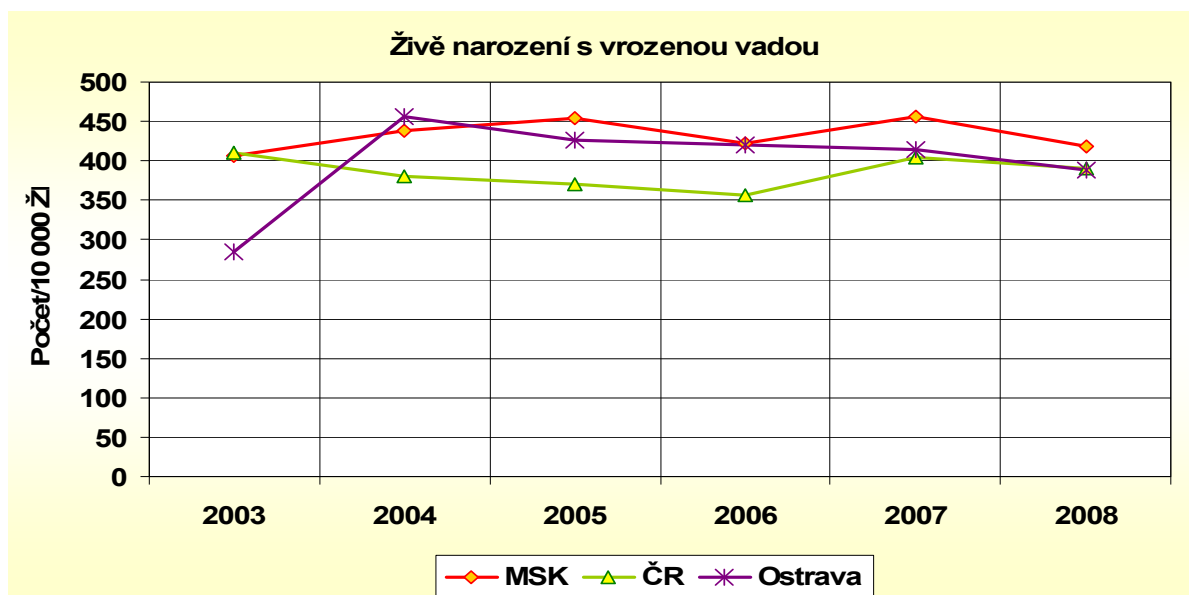
Novorozenecká úmrtnost – zdroj ÚZIS

Novorozenecká úmrtnost = počet zemřelých do 28 dnů života na 1 000 živě narozených.

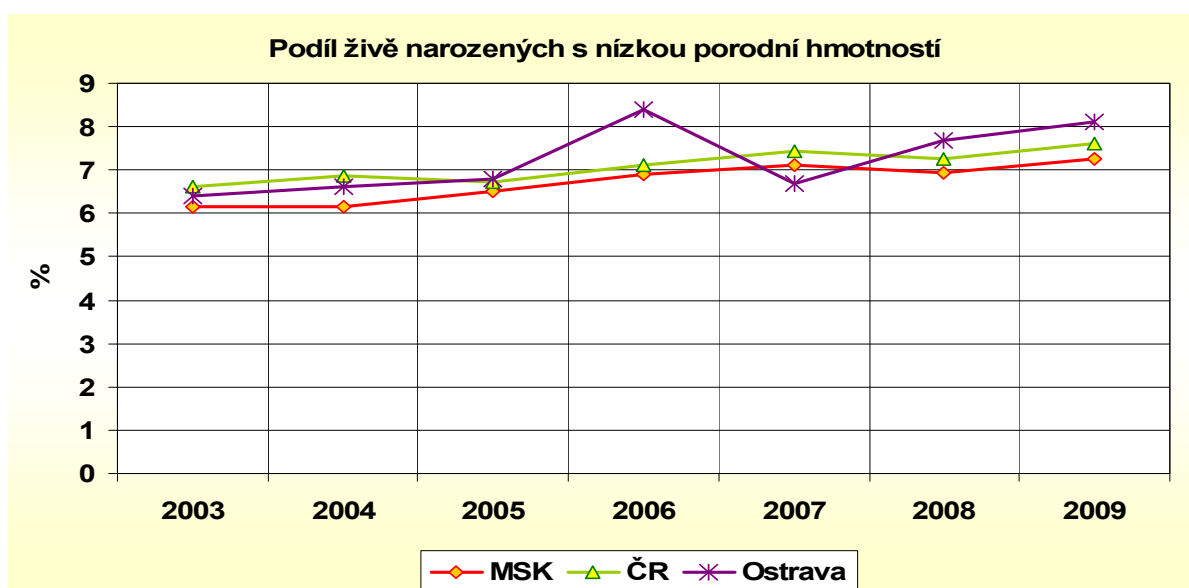
	MSK	ČR	Ostrava
1998	3,70	3,19	7,5
1999	2,98	2,92	4,3
2000	3,19	2,54	3,8
2001	2,82	2,34	2,8
2002	3,76	2,71	3,2
2003	2,51	2,36	2,33
2004	2,54	2,29	1,68
2005	1,97	2,02	3,06
2006	2,75	2,32	1,85
2007	1,94	2,05	1,91
2008	2,54	1,81	1,86
2009	1,66	1,64	0,83

Živě narození s vrozenou vadou (zjištěnou do 1 roku věku) – zdroj ÚZIS

	MSK	ČR	Ostrava
2003	406,9	409,6	285,1
2004	439,1	381,4	456,1
2005	453,3	371,5	426,1
2006	421,6	356,9	421,1
2007	456,1	404,3	415,1
2008	417,9	390,1	388

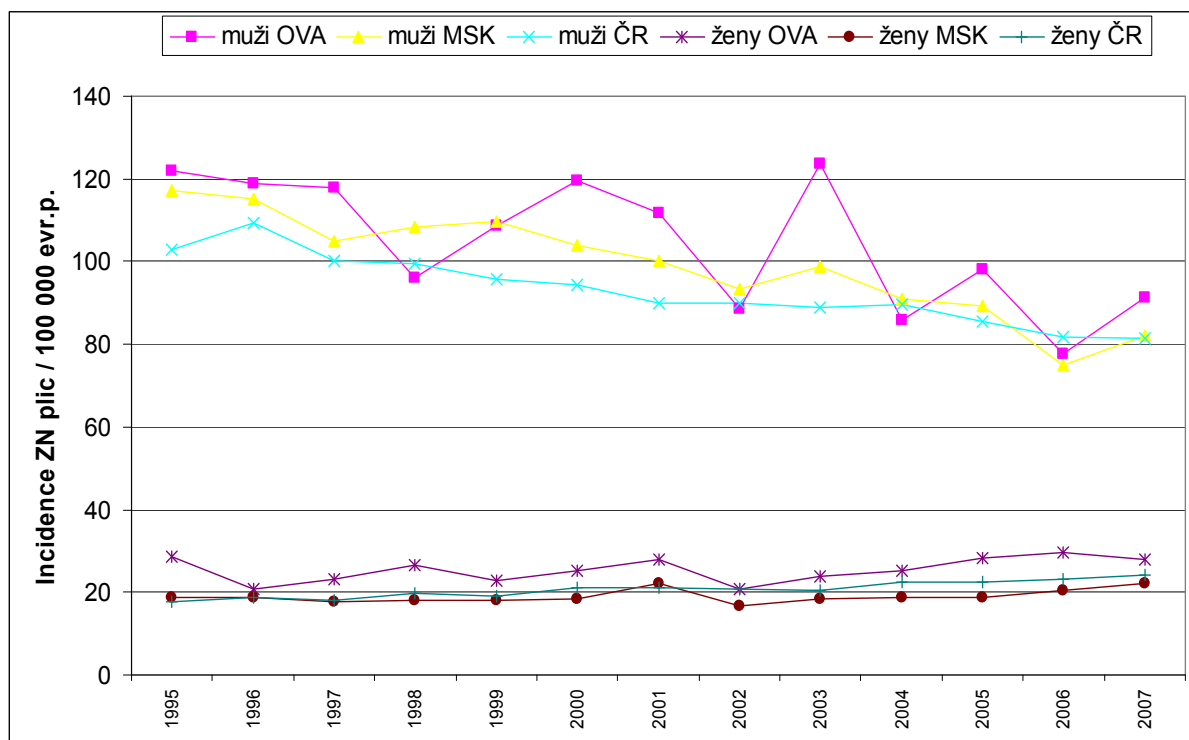
Podíl živě narozených s nízkou porodní hmotností – zdroj ÚZIS

	MSK	ČR	Ostrava
2003	6,16	6,62	6,4
2004	6,17	6,85	6,6
2005	6,5	6,72	6,8
2006	6,89	7,1	8,4
2007	7,11	7,42	6,7
2008	6,92	7,26	7,7
2009	7,24	7,62	8,1

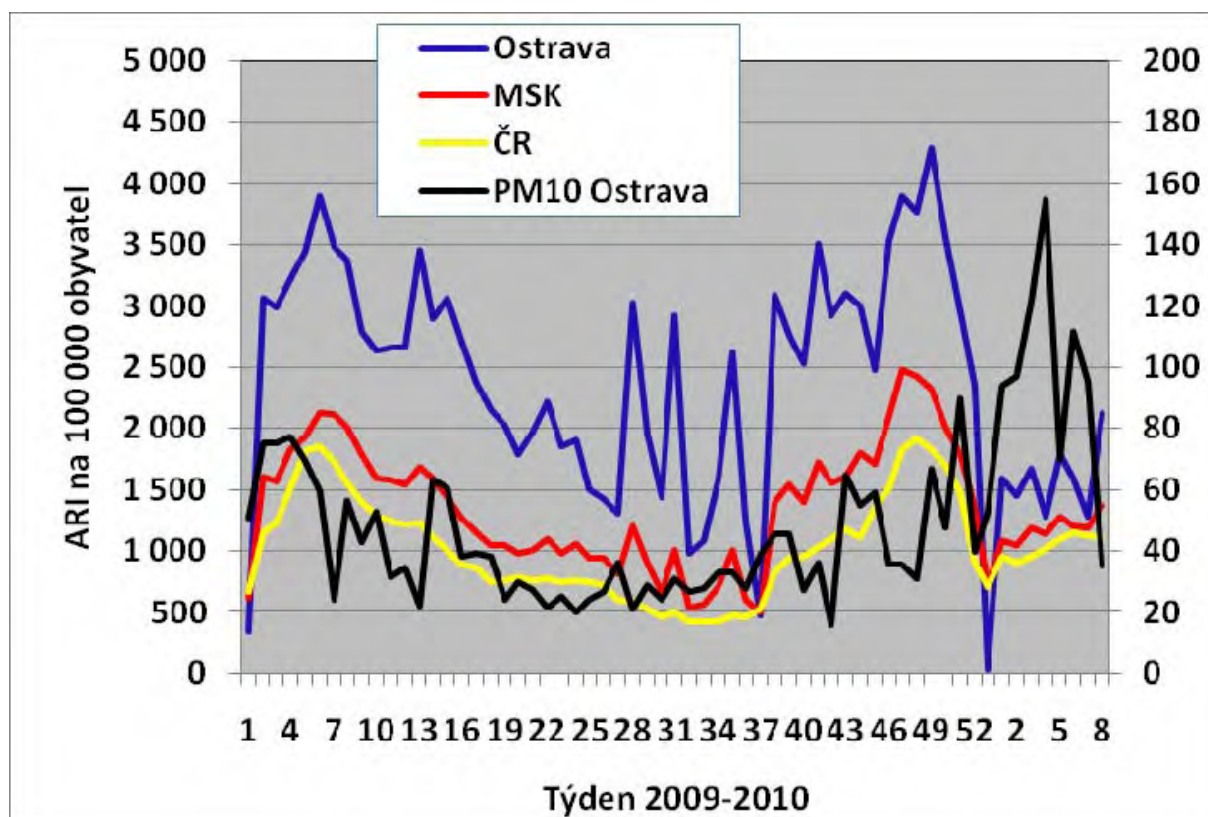
Incidence zhoubných novotvarů plic (C 33, 34) – zdroj ÚZIS

Incidence = počet nových případů na 100 tis. obyvatel evropské populace

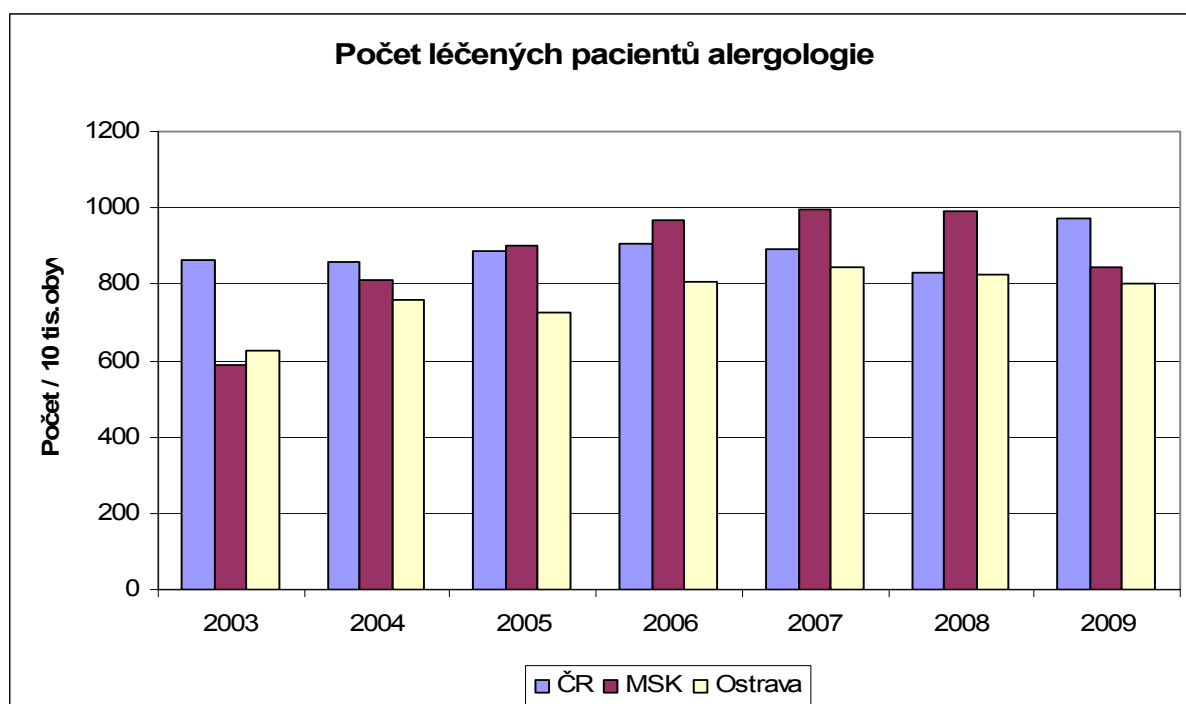
Roky	muži			ženy		
	OVA	MSK	ČR	OVA	MSK	ČR
1995	121,9	117,3	102,9	28,5	18,9	17,6
1996	118,8	115,0	109,3	20,8	18,6	18,6
1997	118,0	104,9	100,2	23,3	17,6	18,1
1998	95,9	108,4	99,6	26,5	18,2	19,8
1999	108,7	109,7	95,7	22,9	18,2	19,1
2000	119,4	103,9	94,3	25,3	18,3	21,2
2001	111,8	100,2	89,9	27,8	22,0	21,1
2002	88,6	93,4	89,8	20,7	16,7	20,7
2003	123,8	98,9	88,9	23,8	18,5	20,3
2004	85,8	90,8	89,6	25,3	18,8	22,6
2005	98,0	89,3	85,4	28,4	18,7	22,5
2006	77,5	74,8	81,9	29,6	20,6	23,0
2007	91,2	82,1	81,5	28,0	22,2	24,2

Akutní respirační onemocnění/PM₁₀ – 2009 – zdroj KHS a ČHMÚ

Léčení alergií – zdroj ÚZIS

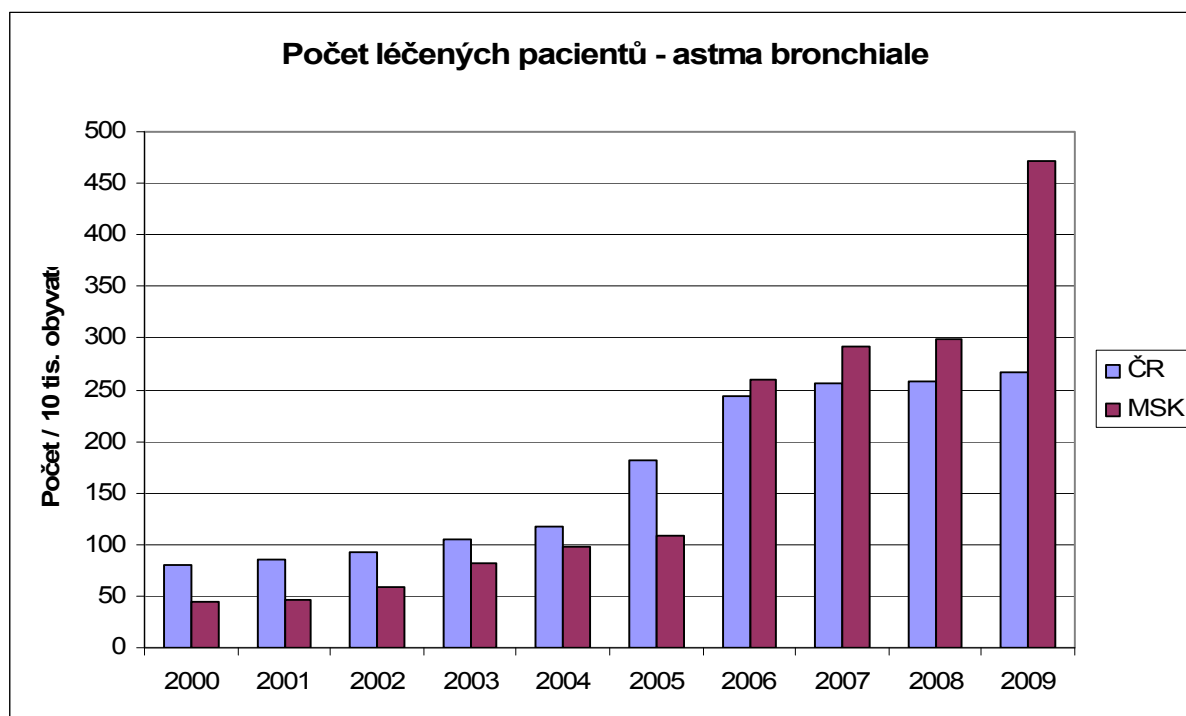
Celkový počet ambulantních pacientů alergologie, kteří byli alespoň jedenkrát za sledovaný rok ošetřeni (tj. počet prvních ošetření/vyšetření v roce a každý pacient je započten pouze jedenkrát). Tento počet je přepočten na 10 tis. obyvatel.

	ČR	MSK	Ostrava
2003	861,8	590,2	625,7
2004	859,3	809,5	757,7
2005	885,5	902,9	724,1
2006	907,2	969,3	807,7
2007	890,3	996,0	844,8
2008	832,3	989,2	826,2
2009	972,0	846,5	803,1

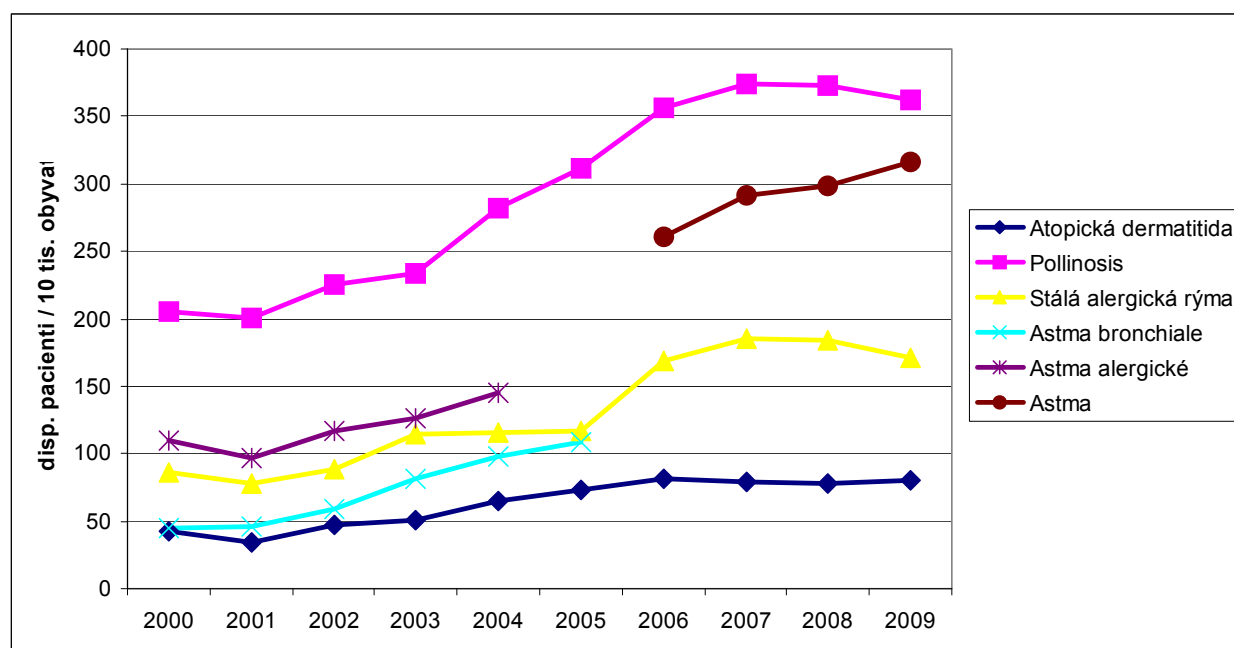
Léčení astmatici – zdroj ÚZIS

Celkový počet pacientů dispenzarizovaných na odd. alergologie pro astma bronchiale. Jde o pacienty s astma bronchiale, kteří jsou pod stálým lékařským dohledem. Tento počet je přepočten na 10 tis. obyvatel.

	ČR	MSK
2000	79,4	45,3
2001	86,0	45,5
2002	93,2	59,6
2003	104,6	81,8
2004	118,1	97,8
2005	181,3	108,8
2006	244,0	260,4
2007	256,2	291,3
2008	257,4	298,4
2009	266,5	471,3

Vývoj dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu v letech 2000 – 2009 v MSK

Roky	Atopická dermatitida	Pollinosis	Stálá alergická rýma	Astma bronchiální	Astma alergické	Astma
2000	42,89	205,89	85,80	45,29	109,25	
2001	33,80	200,18	77,82	45,82	97,02	
2002	46,70	225,18	88,68	59,56	116,31	
2003	50,66	233,54	114,21	81,89	126,82	
2004	65,38	281,82	115,62	97,83	145,53	
2005	73,59	311,05	117,22	108,88		
2006	81,88	355,96	168,94			260,55
2007	78,61	374,04	184,93			291,17
2008	77,64	373,04	184,39			298,34
2009	80,17	362,40	171,42			315,76

Prevalence astmatu a alergií u dětí

Prevalence alergických onemocnění ve světě:

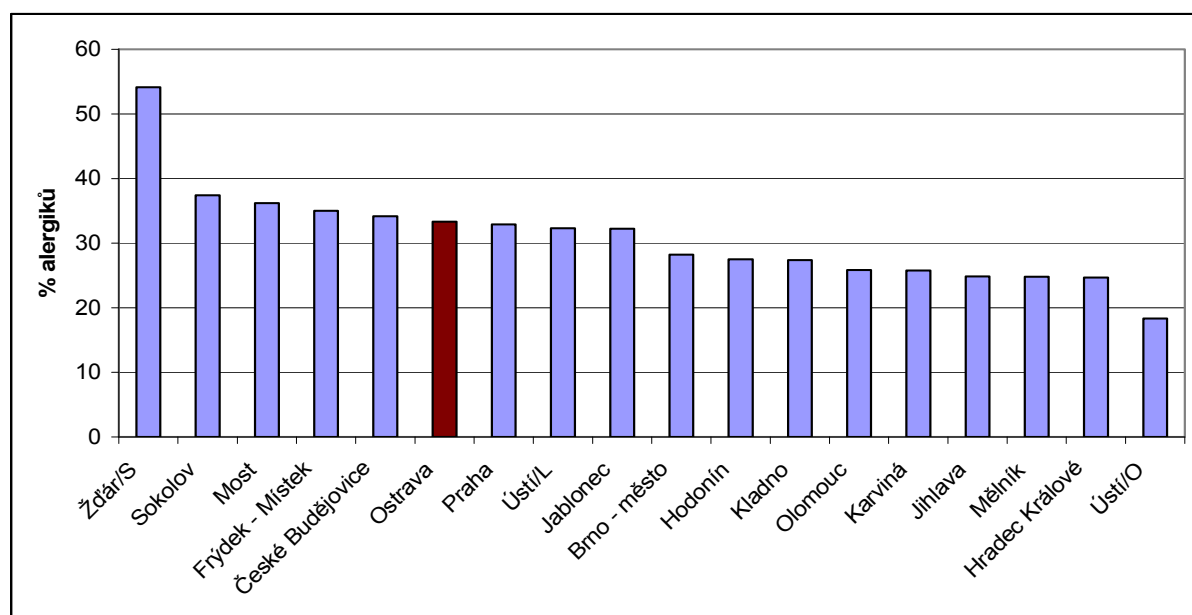
V současné době se odhaduje, že alergickým onemocněním trpí asi 20 % světové populace. Za posledních 10 let došlo k dvojnásobnému nárůstu astmatu ze 150 na 300 miliónů lidí. Nárůst je evidentní napříč celou Evropou.

Jsou patrné významné regionální a sociální vlivy vedoucí k nápadným rozdílům ve výskytu nemoci, a to i na relativně malých územích jednotlivých států.

V Anglii byl zjištěn rozptyl v prevalenci astmatických symptomů 10 – 30 %, podobně jsou na tom Španělsko nebo Itálie (ISAAC study). Ve Švýcarsku byly zjištěny až dvojnásobné rozdíly při hodnocení prevalence astmatu v osmi kantonech (SAPALDIA study).

V ČR také zaznamenáváme opakovaně rozdílný výskyt alergie v jednotlivých městech.

Prevalence alergických onemocnění ve městech ČR – zdroj SZÚ Praha

Šetření prevalence alergií u dětí proběhlo v roce 2006 v 18 městech, která byla vybrána tak, aby zahrnovala jak města s různým počtem obyvatel (15 – 385 tisíc a Praha), tak s rozdílnou kvalitou venkovního ovzduší. Počet vyšetřených dětí v jednotlivých městech zohledňoval jejich velikost. Ve většině měst bylo vyšetřeno od 240 do 480 dětí, v Brně a Ostravě 600 a v Praze 720 dětí.

Prevalenci alergických onemocnění u sledovaných věkových skupin, u chlapců a dívek ve městech v roce 2006 znázorňuje následující tabulka.

Prevalence alergických onemocnění u sledovaných věkových skupin, u chlapců a dívek ve městech v roce 2006 – zdroj SZÚ Praha

Města	počty dětí			počty alergiků				počty alergiků	
	celkem (n)	s alergií (n)	s alergií (%)	5 let (%)	9 let (%)	13 let (%)	17 let (%)	chlapci (%)	dívky (%)
Brno - město	599	169	28,21	19,46	28,00	28,67	36,67	31,75	24,30
České Budějovice	483	165	34,16	30,00	31,67	35,00	39,84	33,91	34,39
Frydek - Místek	240	84	35,00	28,33	35,00	43,33	33,33	37,61	32,82
Hradec Králové	470	116	24,68	22,22	19,61	32,06	23,26	22,73	26,75
Hodonín	240	66	27,50	26,67	28,33	25,00	30,00	28,35	26,55
Jihlava	362	90	24,86	8,89	28,89	25,27	36,26	21,98	27,78
Jablonec	360	116	32,22	20,00	35,96	45,05	27,78	37,02	27,37
Karviná	361	93	25,76	20,00	22,22	33,33	27,47	24,73	26,86
Kladno	365	100	27,40	24,72	22,47	31,46	30,61	27,18	27,65
Mělník	238	59	24,79	20,00	26,67	27,12	25,42	26,56	22,73
Most	340	123	36,18	38,10	31,40	36,47	38,82	37,71	34,55
Olomouc	480	124	25,83	20,00	25,83	25,00	32,50	27,91	23,42
Ostrava	588	196	33,33	27,33	33,57	38,26	34,25	36,86	29,83
Praha	736	242	32,88	33,85	28,09	37,36	32,04	32,41	33,33
Sokolov	286	107	37,41	36,76	40,00	36,00	36,99	34,84	40,46
Ústí/L	325	105	32,30	39,77	23,53	31,71	34,29	34,86	29,33
Ústí/O	240	44	18,33	15,00	13,33	26,67	18,33	20,00	16,36
Žďár/S	342	131	54,13	53,33	61,67	50,82	50,82	56,52	51,97

Výskyt alergických onemocnění ve sledovaných souborech dětí se v jednotlivých městech pohyboval od 18 % do 54 % dětí. Městem s nejnižší prevalencí alergií bylo Ústí nad Orlicí (18 % z 240 dětí). Skupina měst s prevalencí mezi 24 až 30 % alergických onemocnění zahrnovala Kladno, Mělník, Hradec Králové, Brno, Hodonín, Jihlavu, Karvinou a Olomouc.

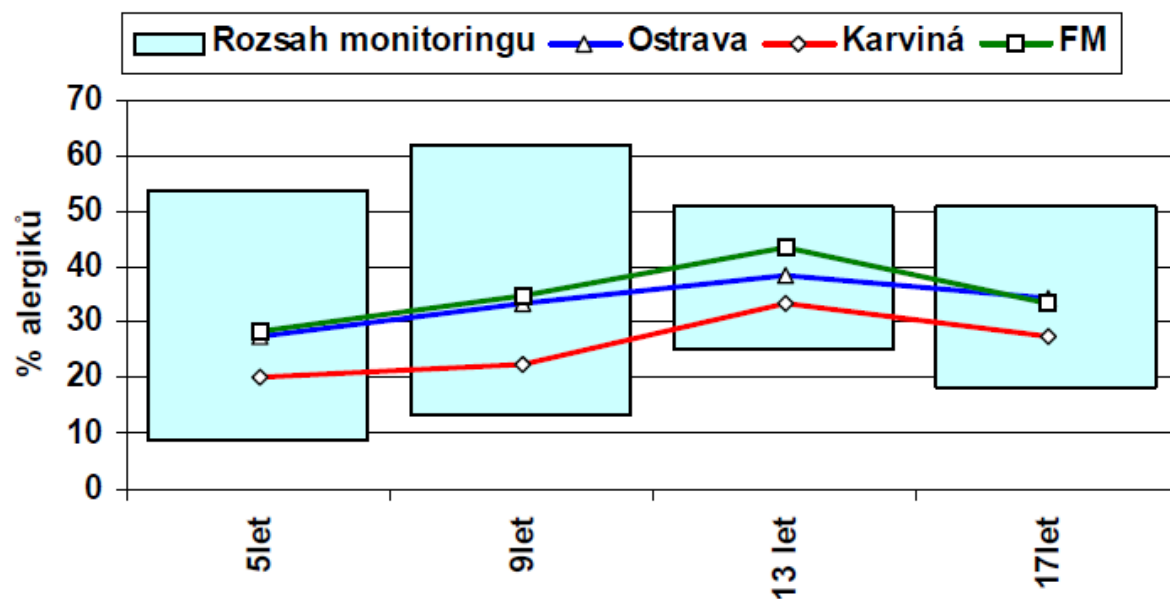
V Praze, Českých Budějovicích, Sokolově, Jablonci n/N, Mostě, Ústí n/L, Frýdku-Místku a Ostravě převyšovala prevalence 30 %. Ve Žďáru nad Sázavou bylo 54 % alergiků.

Výskyt alergických onemocnění v jednotlivých městech znázorňuje další tabulka.

Prevalence alergologických diagnóz ve městech – zdroj SZÚ Praha

Města	astma %	opakované bronchitidy %	atopický ekzém %	alergická rýma pylová %	celoroční alergická rýma %	ostatní alergie %
Brno - město	5,18	4,01	8,35	10,35	5,18	7,51
České Budějovice	9,52	6,21	13,04	14,70	2,69	7,66
Frýdek - Místek	7,92	7,08	14,58	17,50	5,83	7,92
Hradec Králové	8,94	1,70	9,15	8,51	2,13	3,83
Hodonín	5,00	0,83	11,25	12,50	4,17	2,50
Jihlava	2,49	1,10	9,12	10,50	1,10	5,52
Jablonec	9,44	3,61	11,11	12,78	1,39	4,72
Karviná	6,65	0,55	8,86	16,90	4,99	3,05
Kladno	1,37	1,92	14,79	9,86	1,10	5,75
Mělník	4,62	3,36	8,82	11,76	0,84	1,68
Most	9,41	3,53	19,41	15,59	1,47	2,65
Olomouc	10,21	1,25	10,00	12,29	6,04	5,63
Ostrava	12,93	6,46	12,07	14,46	8,33	4,08
Praha	6,93	2,45	15,76	10,73	2,85	7,88
Sokolov	5,94	0,70	9,09	20,98	0,70	12,59
Ústí/L	7,08	1,23	12,62	10,77	1,23	9,85
Ústí/O	5,83	1,25	4,58	8,75	0,42	1,67
Žďár/S	30,99	3,72	34,30	22,73	3,31	7,85

Podíl alergiků dle věkových skupin dětí (2006) – zdroj SZÚ Praha

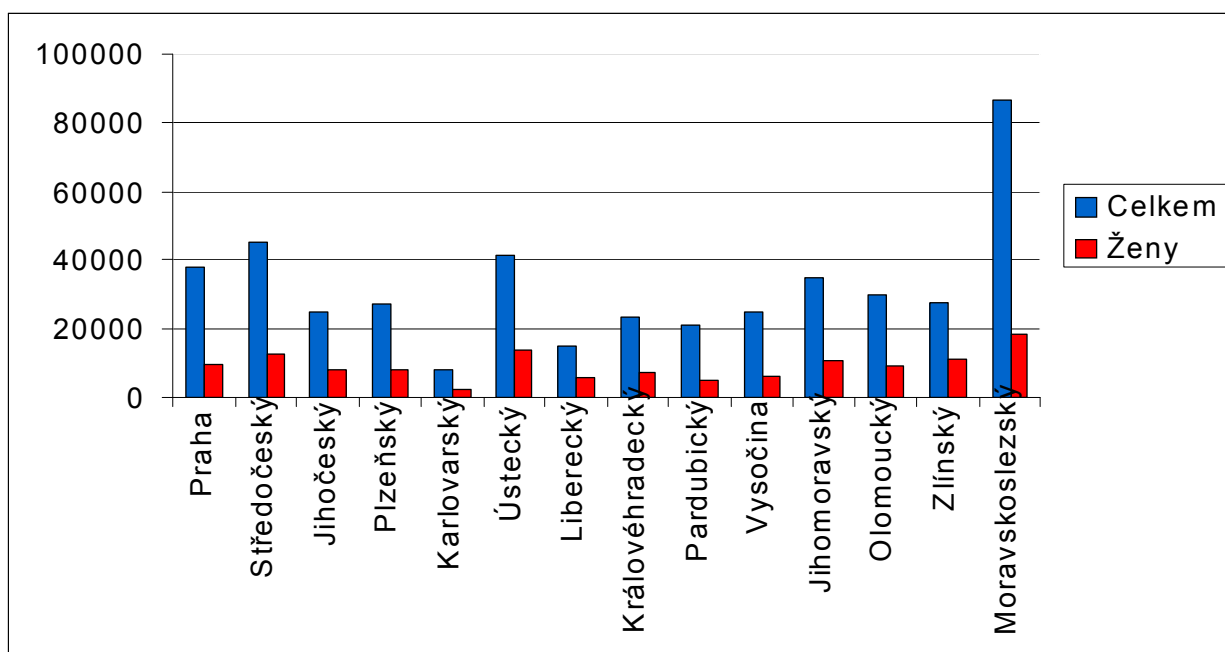
Výskyt astmatu v České republice je odhadován na 5 – 15 % v závislosti na věku dětí a metodikách prováděných studií. Studie z roku 1995 udává výskyt astmatických příznaků u dětí ve věku 3 – 5 let v rozmezí 9 – 15 % a velmi nízkou úroveň diagnostiky nemoci (0,5 – 3,4 %). Česká studie provedená v letech 1995 – 1998 podle metodiky Mezinárodní studie astmatu a alergií u dětí (ISAAC), zaměřená na příznaky astmatu přímo uváděné dětmi, zjistila výskyt příznaků u 16 % dětí ve věku 13 – 14 let, následné ověření diagnózy astmatu u 5 % dětí. Studie publikovaná v roce 1997 uvádí rozdílný výskyt astmatu u dětí v Praze (3,8 % – 6

%) a venkovském okrese Benešov (2,5 %). Podle opakovaných studií prevalence alergických onemocnění v rámci Systému monitorování zdravotního stavu obyvatelstva ČR ve vztahu k životnímu prostředí provedených v letech 1996, 2001 a 2006 měl výskyt lékařem diagnostikovaných alergických onemocnění u dětí v průběhu deseti let stoupající trend: ze 17 % na 25 % a 32 %, z toho astmatických onemocnění bylo 3,7 %, 5,2 % a 8,2 %. Výskyt příznaků astmatu (pískotů při nachlazení) byl v roce 2001 udáván u 9,4 % dětí, v roce 2006 již u 14 %. Studie prevalence alergických onemocnění v roce 2006 prokázala kouření některého člena v 15 % domácností s alergickým dítětem a ve 20 % domácností bez alergiků. Za příznivý vývoj lze považovat fakt, že počet kuřáckých domácností byl v roce 2006 ve srovnání s rokem 2001 významně nižší, a to jak u alergiků a astmatiků, tak i celkově.

V rámci evropských zemí je nejvyšší výskyt příznaků astmatu v anglofonních zemích (Spojené království, Irsko). Podle třetí fáze mezinárodní studie ISAAC v letech 1999 – 2004 uvádělo v těchto zemích 20 % až 25 % dětí příznaky astmatu, v posledních letech je rychle dohánějí Rumunsko a Ukrajina, kde došlo k velkému nárůstu výskytu příznaků od posledního šetření ISAAC v letech 1992 - 1998. Nejnižší výskyt je naopak v Albánii nebo Litvě (do 5 %). Rozdíly mezi zeměmi mohou být způsobeny faktory životního stylu, výživovými zvyklostmi, socio-ekonomickými rozdíly a faktory životního prostředí či klimatu.

Úroveň zdravotního stavu obyvatel ovlivňují rovněž pracovní podmínky.

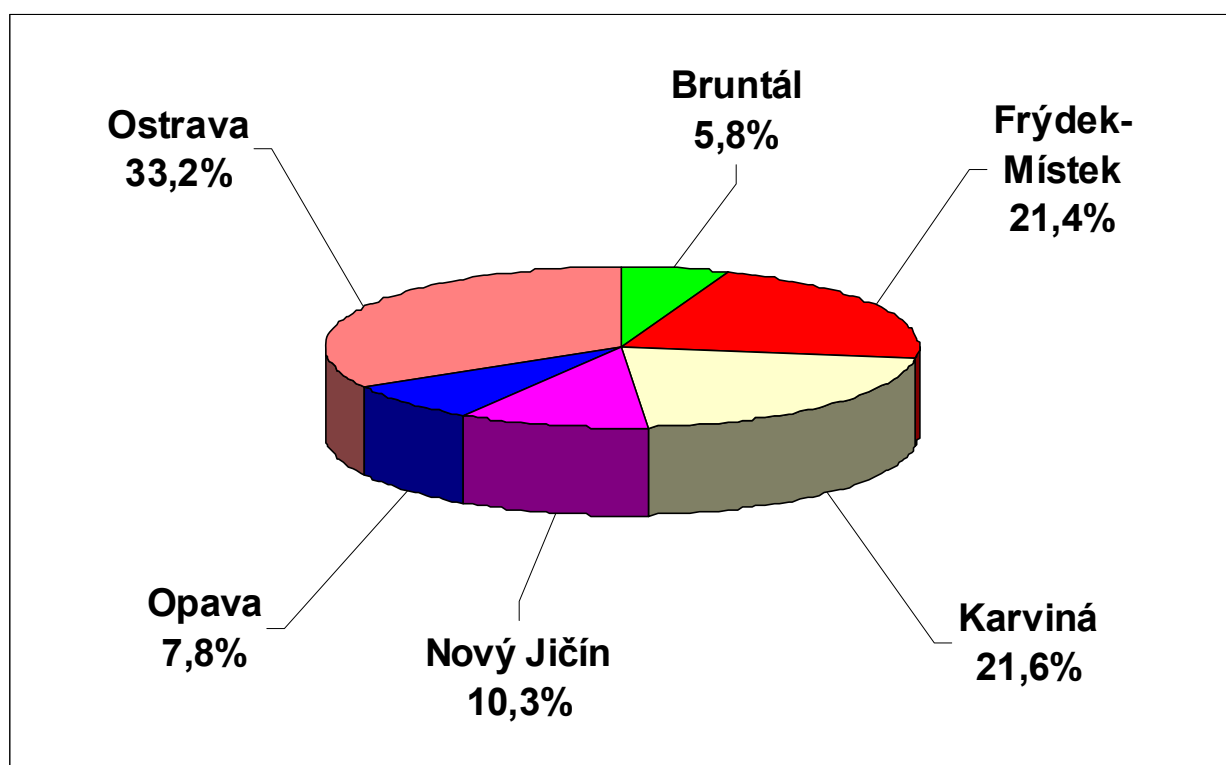
Zaměstnanci v riziku v ČR – muži a ženy dle krajů 2010 - zdroj MZd ČR

Zaměstnanci v riziku dle okresů Moravskoslezský kraj 2010 - zdroj MZd ČR

Rizikové práce jsou práce, při nichž jsou překračovány hygienické limity stanovené pro pracovní prostředí, při nichž je nezbytné pro zajištění ochrany zdraví osob používat osobní ochranné pracovní prostředky a při nichž se opakovaně vyskytují nemoci z povolání.

Okres/kategorie	2R	3	4	Celkem
Bruntál	313	4345	337	4995
Frýdek-Místek	2499	14767	1285	18551
Karviná	1285	15897	1517	18699
Nový Jičín	969	7338	584	8891
Opava	942	5721	108	6771
Ostrava	1726	26241	866	28833
Celkem	7734	74309	4697	86740

Prašnost	Celkem	Muži	Ženy
MSK	17197	15908	1289

Nemoci z povolání v ČR dle kapitol 2009 - zdroj SZÚ Praha

Kraj	Kapitola						Celkem
	1	2	3	4	5	6	
Hl. mesto Praha	0	10	3	8	12	0	33
Jihočeský	0	63	11	9	41	0	124
Jihomoravský	0	15	20	9	26	0	70
Karlovarský	0	4	3	5	1	0	13
Královéhradecký	1	23	10	12	9	1	56
Liberecký	0	27	0	9	1	0	37
Moravskoslezský	1	169	71	17	31	0	289
Olomoucký	2	77	12	24	3	0	118
Pardubický	1	38	5	17	8	0	69
Plzeňský kraj	2	53	24	8	14	0	101
Středočeský	0	60	58	7	7	1	133
Ústecký	0	13	2	16	40	0	71
Vysočina	0	28	8	13	19	0	68
Zlínský	0	13	11	20	0	0	44
Celkem ČR	7	593	239	175	229	2	1 245

Jednotlivé kapitoly dle nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání

- 1 - nemoci způsobené chemickými látkami
- 2 - nemoci způsobené fyzikálními faktory
- 3 - nemoci dýchacích cest a plic
- 4 - nemoci kožní
- 5 - nemoci přenosné a parazitární
- 6 - nemoci způsobené ostatními faktory